

Obsah

Předmluva	9
-----------------	---

SLOVANSKÉ JAZYKY

I. Praslovanština a její místo mezi jazyky světa	11–70
---	--------------

1. Příbuznost slovanských jazyků	11
2. Jazykové společenství indoevropské a jeho vnitřní diferenciaci. Problematika balto-slovanská a slovanská glotogeneze	19
3. Praslovanština	28
A. Obecná charakteristika	28
B. Základní hláskové procesy v praslovanském období	30
a) Výchozí stav (protobaltské období)	30
b) Vydělení praslovanského fonologického systému z protobaltského areálu (vyhranění baltské a slovanské větve) ...	31
c) Raně praslovanský fonologický systém	31
d) Základní hybné tendence hláskového vývoje v praslovanském období	33
Změny související s tendencí k progresivní sonoritě slabik (se „zákonem otevřených slabik“)	33
Změny související s tendencí k palatalizaci hlásek	36
e) Vývoj prozodických prostředků	38
Kvantita (délka)	38
Prízvuk	40
Slabičná intonace	41
C. Charakteristika praslovanského morfologického systému	43
D. Charakteristika praslovanské syntaktické soustavy	45
E. Charakteristika praslovanské slovní zásoby	52
F. Nářeční štěpení praslovanštiny	58

II. Od praslovanštiny k současným slovanským jazykům	71–86
---	--------------

1. Vnější charakteristika slovanských jazyků	71
2. Charakteristika vnitřní (foneticko-fonologická, gramatická a lexikální)	72
3. Klasifikace slovanských jazyků (z hlediska geneticky-areálového, typologického a sociolingvistického)	86

STAROSLOVĚNŠTINA

I. Kulturněhistorický úvod	87-112
1. Vznik nejstaršího slovanského spisovného jazyka	87
2. Staroslověnská literární tvorba od 9. do 11. století	91
3. Vznik slovanského písma a jeho vývoj	94
4. Původ staroslověnské, její nejstarší vývojové etapy a lokální diferenciacie; nejstarší památky staroslověnského jazyka a jeho charakteristické rysy	97
II. Grafika, fonetika, fonologie	113-138
1. Repertoár staroslověnských grafémů a jejich fonetická platnost. Původ staroslověnských hlásek	113
2. Repertoár staroslověnských fonémů a jeho celková charakteristika	126
Hlaholská a cyrilská abeceda (tabulka)	132
3. Hláskové alternace	134
III. Morfologie	139-195
1. Flexe jmen	139
A. Úvodní poznámky	139
B. Podstatná jména	140
C. Zájmena	152
D. Adjektiva	158
Pozitiv	158
Komparativ	162
E. Číslovky	165
F. Funkce a význam skloňovaných tvarů jmen	169
2. Flexe sloves	173
A. Úvodní poznámky	173
B. Přehled slovesných tříd a časování indikativu přítomnosti	174
C. Imperativ	181
D. Imperfektum	182
E. Aorist	184
F. Jmenné tvary slovesné	188
a) Infinitiv	188
b) Supinum	190
d) Participia	190

IV. Syntax	197-231
1. Celková charakteristika syntaxe staroslověnštiny	197
2. Věta jednoduchá	199
A. Typy vět podle postoje k sdělované skutečnosti	199
a) Modalita postojová	199
b) Modalita voluntativní	201
c) Modalita jistotní	205
d) Zápor	207
B. Typy vět podle slovnědruhové povahy predikátu	208
C. Typy vět podle členitosti a podle vyjádření činitele	211
D. Typy vět podle citového zabarvení	212
E. Útvary polovětné. Aktualizace v mluvnické stavbě věty	213
F. Slovosled	215
3. Souvětí	223
A. Souvětí souřadné (paratactické)	224
B. Souvětí podřadné (hypotaktické)	225
V. Lexikologie	233-247
1. Celková charakteristika staroslověnské slovní zásoby	233
2. Vliv cizích jazyků na slovní zásobu staroslověnštiny	242
3. Změny v slovní zásobě v souvislosti s vývojem textů	245
Seznam zkratk a značek	248
Literatura předmětu	251